

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Tore Haugen
Miljøvernavdeling

Innvalgstelefon
73 19 92 00

Vår dato
14.01.2014
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2007/392-461.3
Deres ref.

Norsk Kylling AS
Engan
7290 STØREN

Norsk Kylling AS – endring av utslippstillatelse

Norsk Kylling AS – vedtak om ny utslippstillatelse for slakting av inntil 44.000 tonn kylling og 5.000 tonn kalkun hvert år på anlegget på Støren i Midtre Gauldal kommune. Denne mengden skal nås gradvis innen 01.01.2017.

Hvis bedriften ikke flytter i løpet av 3 år blir kravet om rensing av luktutslipp som beskrevet i brev fra Fylkesmannen av 15.10.12 gjeldende. Det skal utføres årlige resipientundersøkelser av Gaula for å se om utslippet påvirker vassdragets vannkjemiske og økologiske tilstand.

Vi viser til søknad fra Norsk Kylling AS av 30.09.13.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har gjennomgått søknaden og gir i medhold av forurensningsloven § 11 og § 16 Norsk Kylling AS ny utslippstillatelse for slakting av kylling og kalkun.

Tillatelsen forutsetter at området er regulert til formålet og at det er innhentet andre nødvendige tillatelser for virksomheten.

Det er satt visse begrensninger i tillatelsen. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider på internett, www.miljodirektoratet.no og på www.regelhjelp.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Endringer

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen etter kriteriene i forurensningsloven § 18. Krav om endring kan stilles fra både forurensningsmyndighetene og bedriften.

Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en tilstrekkelig utredning av de forhold som saken gjelder. Eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres 10 år etter dette vedtak, jfr. forurensningsloven § 18.

Redegjørelse

Norsk Kylling AS fikk første tillatelse for slakting av kylling på Støren fra Statens forurensningstilsyn (SFT) i 1992. Det ble i 2007 gitt en ny utslippstillatelse bl.a. på grunn av økte slaktemengder.

Bedriften søker nå om økte slaktemengder, opptil 44.000 tonn kylling og 5.000 tonn kalkun hvert år. Denne mengden skal nås gradvis innen 01.01.2017. Dette innebærer en økning på ca. 15 % hvert år fram til tillatt slaktemengde kan nås i 2017.

Bedriften har tidligere søkt om økte slaktemengder, men det har ikke vært aktuelt å gi slik tillatelse før bedriften kunne legge frem dokumentasjon på at dette kunne gjøres uten negative virkninger i vassdrag og lukt for naboer.

Bedriften har nå lagt ved dokumentasjon på hvordan en produksjonsøkning vil påvirke disse forholdene, se under punktet «Fylkesmannens vurderinger» nedenfor.

Høring av saken

Søknaden er lagt ut til offentlig ettersyn og kommunen og berørte parter er tilskrevet.

Det er kommet inn kommentarer fra Midtre Gauldal kommune, naboer og fra fiskeinteresser i vassdraget.

Kommunen er ut fra en samlet belastning for området Engan skeptisk til en utvidelse av virksomheten for Norsk Kylling AS. Når det gjelder luktutslipp mener kommunen at hvis bedriften ikke flytter i løpet av 3 år, må opprinnelige krav til luktrensning gjelde etter denne perioden.

Voll elveeierlag er bekymret for at det også i fremtiden kan oppstå uheldige episoder i elva med nye eiere av bedriften, selv om de registrerer at det har blitt færre slike hendelser i det siste. En evt. ny tillatelse bør være betinget av at bedriften ordner opp i de problemene i elva som bedriften har skapt.

Gaula Fiskeforvaltning har også lagt merke til at forholdene i elva har blitt bedre den siste tiden. De mener likevel at det må foretas tilstrekkelig overvåking av vannkjemi og biologi i det aktuelle området og at et overvåkingsprogram bør utarbeides i samarbeid med fiskeinteressene i elva.

Hage vald og Krogstad elvesameie er også bekymret for situasjonen i elva og refererer til episoder med utslipp i 2010 og 2011. I 2012 og 2013 har det blitt bedre, men de er usikre på om dette skyldes bedre rensing eller andre forhold i vassdraget.

Det er mottatt en kommentar fra nabo til anlegget hvor spesielt luktulempet blir nevnt.

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Utslipp til vann

Det er utført undersøkelser i vassdraget ved dagens situasjon (slaktemengde) og det er utført beregninger ved økt produksjon ved Norsk Kylling AS. Dette arbeidet er utført av NIVA (Norsk institutt for vannforskning).

NIVA beskriver Gaula på denne strekningen til å ha en utforming med sterkt strømmende vann, meget gode turbulensforhold, en elvebunn med et substrat med stor overflate og store variasjoner i vannføring gjennom året (spyleeffekt). Alt dette bidrar til å gi det aktuelle vassdragsavsnittet en god selvrensingsevne og en høy resipientkapasitet til å håndtere denne type utslipp.

Vannkjemiske undersøkelser viser at Gaulavassdraget både oppstrøms og nedstrøms Norsk Kylling AS (og Moøya renseanlegg) har en vannkvalitet tilsvarende svært god i hht. klassegrensene i vannforskriften. Målingene ble gjort i perioden april til september i 2013, dvs. både med stor og lav vannføring og ved full produksjon på anlegget. Resultatet viste en liten økning i konsentrasjonen av totalfosfor, men ikke nok til å endre vannkvalitetsklassen.

Biologiske undersøkelser i Størenområdet gir ikke resultater som viser at yngel-/ungfiskbestanden i Størenområdet er negativt påvirket av utslippet. Bunndyrsamfunnet gir heller ingen tegn til påvirkning. Det er heller ikke påvist noe nedslamming av elvebunnen nedstrøms utslippet fra Norsk Kylling AS.

Det er også gjort beregninger på hvordan økt produksjon vil påvirke framtidig vannkvalitet i vassdraget. Det vil bli en liten økning i konsentrasjonen av fosfor og nitrogen nedstrøms utslippet, men klassegrensen for svært god kvalitet beholdes med god margin. NIVA oppsummerer videre at utslippet ikke vil ha noen påvirkning av betydning på vassdragets vannkjemiske eller økologiske status ved omsøkte slaktemengde.

Fylkesmannen mener likevel det kan være tvil om hvordan utslippet over tid påvirket vassdraget og pålegger derfor Norsk Kylling AS årlige undersøkelser i Gaula. Undersøkelsen skal utføres av sakkyndig konsulent og programmet skal oversendes Fylkesmannen før iverksettelse. Programmet bør også utarbeides i samarbeid med aktuelle fiskeorganisasjoner i elva.

Utslipp til luft (luft)

De tidligere eierne av Norsk Kylling AS har i brev fra Fylkesmannen 15.10.12 fått krav om å utføre tiltak for å oppnå tilfredsstillende luktforhold for naboer. Kravet var å oppnå maksimal månedlig 99 % timefraktil på 1 ouE/m³ for mest berørte bolighus.

Beregninger utført av konsulent viser at det vil koste ca. 17 millioner kroner (inkludert bygningsmessige endringer på fabrikken) å etablere et slikt renseanlegg. Bedriften opplyser videre at det høyst sannsynlig blir bygget en ny fabrikk et annet sted i dalføret i løpet av tre år.

På denne bakgrunn ønsket bedriften en enklere løsning for å begrense luktutslipp fra virksomheten og COWI og Aquateam ble engasjert for å komme med et slikt forslag til rensing av utslippet.

Det er i bedriftens nye forslag til hvordan lukt fra anlegget kan reduseres tatt hensyn til at anlegget bare skal være lokalisert på samme plass i ca. tre år til, det skal være mulig å flytte renseanlegget ved ny plassering av fabrikken og det skal bygges et rimeligere luktreanseanlegg.

Det skal nå bygges nytt renseanlegg (UV/osonanlegg) på ventilasjonsluften fra grillanlegget med renseeffekt 90 %, samt å beholde dagens renseanlegg (kullfilter) på avløpsrenseanlegget. Dette vil ved god drift gi en renseeffekt på 90 %. I tillegg foreslås det å rense ventilasjonslufta fra slakteridelen i kullfilter med renseeffekt på 90 %.

Konsulenten opplyser at det dermed ikke blir mulig å oppnå kravet på maksimal månedlig 99 % timefraktil på 1 ouE/m³ for mest berørte bolighus, men tiltakene vil redusere antall årlige lukttimer (timer med timesmiddel > 1 ouE/m³) med over 65 % for mest berørte naboer.

Fylkesmannen kan akseptere at de nye tiltak som beskrevet i rapport fra COWI AS utføres under forutsetning av at anlegget til Norsk Kylling AS på Støren vil bli flyttet i løpet av tre år. De beskrevne rensetrinnene skal være på plass og i drift senest innen 01.05.14.

Dette innebærer at hvis bedriften ikke flytter innen 31.12.16 skal nytt luktreanseanlegg med effekt som beskrevet i brev fra Fylkesmannen av 15.10.12 være på plass innen 01.01.17. (Norsk Kylling AS må således i god tid før 31.12.16 ha bestemt om de flytter eller ikke for evt. å bygge ferdig nytt luktreanseanlegg og ha fått i orden utslippstillatelse for nytt anlegg).

Blir det likevel betydelige problemer med lukt fra anlegget fram til dette, kan det bli aktuelt å stille krav om at luften fra grillanlegget i tillegg til UV/oson anlegg også renses i kullfilter eller trinn med tilsvarende effekt.

Støy

Det er utført støyberegninger fra COWI. Beregningene viser at et par hus kommer noe over gjeldende retningslinjer for støy. I rapporten foreslås det tiltak for å redusere støyen, bl.a. på transport og containerhåndtering. Det er ikke lagt

ved beregninger som viser at dette medfører at støynivået kommer under grensene, evt. hvor mye det hjelper.

Bedriften skal derfor ved klager på støynivået, etter at tiltaket er utført, utføre beregninger/målinger for berørte boliger.

Vurdering etter vannforskriften

I følge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Vannforskriften § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Vannforekomsten (Gaula) er gjennom vannkjemiske undersøkelser, både oppstrøms og nedstrøms Norsk Kylling AS (og Moøya renseanlegg) klassifisert å ha en vannkvalitet tilsvarende svært god i hht. klassegrensene i vannforskriften.

Virksomheten det her søkes om tillatelse til er vurdert til ikke å komme innunder unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Fylkesmannen vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å begrense eventuelt utslipp slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes.

Det vil bli stilt krav om årlige undersøkelser i vassdraget for å kontrollere at dette oppnås.

Vurdering etter naturmangfoldloven

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket iht. lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

NIVA har utført kjemiske og biologiske undersøkelser i området. Vi kan ikke se at det er rimelig å kreve mer kunnskap om naturmangfoldet før en beslutning fattes. Etter Fylkesmannens vurdering oppfylder kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Bedriften skal utføre regelmessig prøvetaking av utslippet og det skal utføres årlige undersøkelser i vassdraget. Ved at utslippene følges opp med undersøkelser og målinger, vil det være mulig å stille krav til ytterligere tiltak ved behov.

Med bakgrunn i dette mener vi at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i området over tid vil være liten. Fylkesmannen vurderer området som relativt godt kartlagt, og etter vår vurdering er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig. Vi tillegger derfor føre-var-prinsippet liten vekt i denne saken.

§ 10 – samlet belastning

NIVA har utført undersøkelser og beregnet fremtidig belastning. Vi anser ikke det omsøkte tiltaket å ha vesentlig betydning for den samlede belastningen på naturmangfoldet i området.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet med målinger av sentrale parametere. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, evt. ekstra rensetrinn.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gir de beste samfunnsmessige resultatene.

Bedriften plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Anlegget skal benytte best tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader.

Konklusjon

Etter en helhetlig vurdering har Fylkesmannen vurdert at saken er godt nok opplyst.

Fylkesmannen har vurdert søknaden og opplysningene som har fremkommet under behandlingen og gir i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, Norsk Kylling AS tillatelse til virksomhet som omsøkt og på vedlagte vilkår.

Frister

Tiltak	Frist	Vilkår nr.
Egenrapportering	01.03 hvert år	11.2
Sende inn prøvetakingsprogram for utslipp til vann	01.03.14	11.1
Forslag til årlig resipientundersøkelse	01.03.14	3.2
Bygge ferdig nødvendig luktreanseanlegg	01.05.14	4
Informere om evt. flytteplaner for bedriften	01.08.16	4

Ansvarsforhold

Norsk Kylling AS er ansvarlig for at anlegget drives i henhold til denne tillatelsen.

Denne tillatelsen fritar ikke bedriften fra å innhente nødvendige tillatelser for andre sider av virksomheten som f. eks arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern m.m.

Denne tillatelse fritar ikke bedriften for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. Forurensningsloven § 10, annet ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En

eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes om Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Marit Lorvik
ass. direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

Kopi m/vedlegg:

Melhus kommune, 7224 Melhus

Gaula Fiskeforvaltning, 7290 Støren

Engan Vel v/ Lars Nordvik, Engan, 7290 Støren

Midtre Gauldal kommune, 7290 Støren

Krogstad elvesameie, v/Karl Masterud, 7236 Hovin

Engan Vel v/ Lars Nordvik, Engan, 7290 Støren

Vidar Nordvik, Engan 28, 7290 Støren

Anne Berdal, Engan 28, 7290 Støren

Elisabeth Rikstad, Engan 12, 7290 Støren

Helge Engen, 7290 Støren

Karl G. Hovind, Hage, 7236 Hovin

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Norsk Kylling AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 03.09.13 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framkommer på de etterfølgende sidene.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen

Bedriftsdata

Bedrift	Norsk Kylling AS
Beliggenhet/gateadresse	Engan
Gårds- og bruksnr	38/2
Postadresse	7290 Støren
Kommune og fylke	Midtre Gauldal kommune, Sør-Trøndelag
Org. nummer (bedrift)	
NACE-kode og bransje	
NOSE-kode	
Kategori for virksomheten ⁱ	

Fylkesmannens referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Risikoklasse ⁱⁱ
07/6242		2

Dato: 07.01.2014

Marit Lorvik (e.f.)
ass. miljøverndirektør

Tore Haugen
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

ⁱ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

ⁱⁱ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Klima og forurensningsdirektoratets arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Ramme

Tillatelsen gjelder for produksjon av inntil 44.000 tonn kylling og 5.000 tonn kalkun hvert år. Denne mengden skal nås gradvis innen 01.01.2017. Det innebærer en økning på ca. 15 % hvert år fram til tillatt slaktemengde kan nås i 2017.

Ved vesentlige endringer (i produksjonsmengde og prosess) skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt uttrykkelig grenser for, se nedenfor.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jfr Internkontrollforskriften § 5 punkt 7ⁱⁱⁱ)

ⁱⁱⁱ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår nedenfor.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette^{iv}. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

Utslipp til vann vil hovedsakelig bestå av næringssalter og organisk stoff. Det stilles krav til både prosent rensning og maksimale utslipp pr. døgn. Alt prosessvann og vaskevann skal passere bedriftens renseanlegg før utslipp til Gaula. Det stilles følgende rensekraav før utslippet kan ledes ut i resipienten:

3.1 Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Rensegrad (%)	Maksimale utslipp pr. døgn (kg/d). Døgnrensene tillates oppnådd innen 01.01.17 *)
BOF ₅	70	930
KOF	75	1300
Total fosfor	90	1
Suspendert stoff	90	41

- I tillegg settes krav om maks 25 mg fett pr. liter rensset avløpsvann.
- pH i utslippsvannet skal ligge i området 6-8.

*) Dette innebærer en tillatt årlig økning på ca. 15 % for de ulike utslippsparameterne hvis slakterammen øker.

^{iv} Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Det skal tas minst 12 døgnblandeprøver av urensset og rensset prosessvann hvert år, se også punkt 11.1 under.

3.2 Resipientundersøkelser

Det skal inntil videre utføres årlige undersøkelser i vassdraget for å se hvordan utslippet påvirker vassdraget. Undersøkelsen skal utføres av sakkyndig konsulent. Undersøkellesprogrammet skal sendes Fylkesmannen før iverksettelse og senest innen 01.03.14. Programmet bør også utarbeides i samarbeid med aktuelle fiskeorganisasjoner i elva.

3.3 Utslippspunkt

Utslipp fra bedriftens renseanlegg skal ledes ut i Gaula slik at det ved enhver vannføring fører til maksimal innblanding i vannstrømmen. Ledningen skal være sikret mot isgang og andre forhold som kan føre til at ledningen forandrer stilling.

3.4 Oljeholdig avløpsvann

Oljeholdig avløpsvann skal oppfylle kravene i kap. 15 i forurensningsforskriften (krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann).

3.5 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.6 Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann skal behandles i samsvar med krav fra Midtre Gauldal kommune.

4. Utslipp til luft (lukt)

Det skal innen 01.05.14 installeres nye rensetrinn for utslipp til luft (lukt) slik at antall årlige lukttimer (timer med timesmiddel $> 1 \text{ ouE/m}^3$) reduseres med minst 65 % for mest berørte naboer.

Hvis Norsk Kylling AS ikke flytter innen 31.12.16 skal nytt luktreanseanlegg med effekt som beskrevet i brev fra Fylkesmannen av 15.10.12 være på plass innen 01.01.17.

Norsk Kylling AS må således i god tid før 31.12.16 ha bestemt om de flytter eller ikke for evt. å bygge ferdig nytt luktreanseanlegg eller ha fått orden på utslippstillatelse for nytt anlegg. Informasjon om dette sendes Fylkesmannen senest innen 01.08.16.

Blir det likevel betydelige problemer med lukt fra anlegget fram til dette, kan det bli aktuelt å stille krav om at luften fra grillanlegget i tillegg til UV/oson anlegg også skal renses i kullfilter eller tilsvarende effekt.

5. Grunnforurensning

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet

for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, eller andre inngrep som kan påvirke forurenset grunn, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra forurensningsmyndigheten.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.^v

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.^{vi}

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	45 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er definert som døgnmiddel. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges grunn når impulslyd opptrer med i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser pr. time.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl. 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl. 23-07.

L_{AFmax} er gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støynivåene L_{AF} (A-veid støynivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.

Med impulslyd menes kortvarige, støtvis lyddrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen.

^v Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

^{vi} Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som blir etablert etter at virksomheten har startet opp

Det er nødvendig å utføre tiltak for å få et tilfredsstillende støynivå. De foreslåtte tiltak i rapporten fra COWI for å redusere støy mhp. transport og containerhåndtering skal derfor utføres innen 15.01.14.

Bedriften skal ved klager på støynivået, etter at tiltak er utført, utføre beregninger/målinger for berørte boliger.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med Norsk standard for energiledelse og inngå i bedriftens internkontroll.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften^{vii}.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2. Håndtering av farlig avfall

Farlig avfall skal håndteres i samsvar med avfallsforskriften kap.11- farlig avfall.

Farlig avfall som lagres i påvente av videre levering skal være merket og lageret skal være sikret mot avrenning og eventuell avdamping av utslipp til luft. Lageret skal være sikret mot adgang for uvedkommende. Farlig avfall skal ikke lagres lengre enn 12 måneder.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Lagertanker for kjemikalier/oljeprodukt

Det skal utføres nødvendige sikringstiltak rundt lagertanker for kjemikalier/oljeprodukt. Dette gjelder også for lagertanker for flytende råstoff og ferdigprodukt.

^{vii} Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift^{viii}. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

11.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til vann. Målinger omfatter prøvetaking, analyse og/eller beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det innebærer at prøvene skal tas ved full produksjon på anlegget og med jevne mellomrom gjennom året.

Det skal foretas målinger av følgende parametere for utslipp til vann:

- Suspendert stoff (SS)
- Total fosfor (Tot.P)
- Total nitrogen (Tot.N)
- Organisk stoff (BOF₅ og KOF)
- Fett
- pH

Vannmengde skal registreres kontinuerlig.

Det skal tas minst 12 døgnblandeprøver av utslipp av urensset og rensset prosessvann ved full drift hvert år.

Prøvene skal tas som mengdeproporsjonale uttak. Prøvene skal konserveres og oppbevares i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal sendes Fylkesmannen innen 01.02.14.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- prøvetakings- og analysemetode
- valg av måleperioder

^{viii} Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes
- beregning av usikkerhet i målingene for de parameterne som er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke utslippsgrenser
[Usikkerhetsberegningene skal følge standard og bør første gang utarbeides av uavhengig konsulent.]

11.2. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal rapportere innen 1. mars året etter utslippsåret via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering.

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift^{ix}. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

^{ix} Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1**Liste over prioriterte miljøgifter, jfr punkt 2.1.**

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	

	Vanlige forkortelser
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkyfenoler og alkylfenoletoksylder:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5